

Η ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

**Συνέντευξη του Καθηγητού Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
στην Δ. ΚΥΡΙΑΖΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, HELLENEWS,
Ιανουάριος 1996**

Η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων έχει βελτιωθεί αρκετά τα τελευταία χρόνια. Παρ' όλο που οι εσωτερικές συνθήκες δεν έχουν αλλάξει και η ακολουθούμενη από την πολιτεία τακτική λειτουργεί ορισμένες φορές αρνητικά και φέρνει τους Έλληνες επιχειρηματίες σε μειονεκτική θέση έναντι των ξένων ανταγωνιστών τους.

Αυτό επισημαίνει σε συνέντευξη που μας παραχώρησε ο κ. Κωνσταντίνος ΓΕ. Αθανασόπουλος, Καθηγητής του Τμήματος Αστικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών των Αθηνών.

Το πρόβλημα της επιχείρησης, επισημαίνει ο κ. Αθανασόπουλος, δεν είναι μόνο να συγκροτηθεί και να παραγάγει πολλά και καλά προϊόντα, αλλά έχει και την διάσταση να τοποθετήσει με όσο το δυνατόν καλύτερους όρους τα προϊόντα αυτά στις αγορές του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Στον τομέα αυτό οι ελληνικές επιχειρήσεις ακολουθούν την μοίρα όλων των μη κρατικών μονοπωλιακών επιχειρήσεων του κόσμου. Αγωνίζονται δηλαδή να τοποθετήσουν τα προϊόντα τους στις αγορές, διεθνείς και εγχώριες, κάτω από συνθήκες σκληρού οικονομικού, και όχι μόνον, ανταγωνισμού.

Τα καταφέρνουν όμως;

«Τα τελευταία χρόνια, πιστεύω ότι τα καταφέρνουν καλύτερα απ' ό,τι στο παρελθόν αν και δεν έχουν αλλάξει και πολύ οι εσωτερικές συνθήκες. Εννοώ, συνεχίζει ο κ. Αθανασόπουλος, το γενικότερο πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί η ελληνική επιχείρηση και φυσικά, όπως είναι ευνόητο, δεν είναι μόνο οικονομικό. Περιλαμβάνει, κατά τη γνώμη μου, διάφορες σημαντικές παραμέτρους που σχετίζονται τόσο με την ίδια την επιχείρηση, όσο και με το ευρύτερο περιβάλλον εντός του οποίου ζει και κινείται. Από εκείνα που έχουν σχέση με την ίδια την επιχείρηση αναφέρω όσα σχετίζονται με τη διοίκησή της τον εκσυγχρονισμό της, την πολιτική αποδοχής της από το κοινωνικό σύνολο, προς το οποίο απευθύνεται, τις αρμονικές εργασιακές σχέσεις, τις πολιτικές επιμόρφωσης του προσωπικού της. Εάν όλα αυτά βαίνουν καλώς, πιστεύω πως σε ένα μεγάλο βαθμό συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητά της».

Ποιοί είναι οι άλλοι παράγοντες που μπορούν να συμβάλουν προς την κατεύθυνση αυτή;

«Ένας σημαντικός εξωγενής παράγοντας είναι το Κράτος, το οποίο καλείται στην προκειμένη περίπτωση να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για να υποβοηθήσει την επιχείρηση να καταστεί ανταγωνιστικότερη. Αρχικά, είναι ανάγκη να καθορίζει τους «κανόνες του παιχνιδιού» με εντιμότητα, σαφήνεια, συνέπεια και συνέχεια, ανεξάρτητα από τις εκάστοτε κυβερνητικές αλλαγές.

Με τα σημερινά δεδομένα η εγκαθίδρυση μίας μονάδας είναι δαπανηρή και χρονοβόρα, αν αναλογισθεί κανείς ότι εμπλέκονται στο στάδιο αυτό περισσότερες από δέκα δημόσιες υπηρεσίες.

Στο διάστημα αυτό μπορεί εύκολα κάποιος άλλος να προηγηθεί και να υφαρπάξει αγορές και αντιπροσωπίες ομοειδών προϊόντων. Αν στις καθυστερήσεις αυτές συνυπολογιστούν οι αλλαγές στις νομισματικές ισοτιμίες αντιλαμβανόμαστε τα αρνητικά αποτελέσματα, που επιφέρουν στον ε-

πιχειρηματία, αφού όλοι γνωρίζουμε πως η χρονική επιλογή για επενδύσεις αποτελεί συνισταμένη πολλών παραγόντων και δεν είναι κίνηση απρογραμμάτιστη, που βασίζεται σε τυχαία γεγονότα.

Σε σχέση με την συνέπεια της κρατικής πολιτικής απέναντι στον επιχειρηματικό κόσμο, που ανέφερα, επισημαίνω την ανάγκη τήρησης σταθερής φορολογικής πολιτικής. Δεν υποβοηθεί καθόλου την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης η φορολογία των κερδών της για μια χρονική περίοδο με τους πρότερους γνωστούς συντελεστές και εν συνεχεία η επιβολή πρόσθετης φορολογίας για τα ίδια έσοδα που φορολογήθηκαν, με τη μορφή έκτακτης εισφοράς».

Συνιστάτε λοιπόν την αποχή του Κράτους από κάποιες «βλαπτικές» για την επιχείρηση ενέργειες.

«Και όχι μόνον. Προχωρώ και σε ένα άλλο επίπεδο: Στην ανάγκη το Κράτος να λάβει συστηματικά, λογικά και βιώσιμα μέτρα για να υποβοηθήσει την ορθολογικά λειτουργούσα επιχείρηση να αντεπεξέλθει στις ανάγκες του ανταγωνισμού και κυρίως του εισαγόμενου, από πολυεθνικές εταιρίες-επιχειρήσεις.

Για να κατακτηθούν αγορές χρειάζεται συστηματική προβολή των προς διάθεση αγαθών ή υπηρεσιών, κινητοποίηση ειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού σε συναφείς δραστηριότητες, εγκαθίδρυση ειδικών μηχανισμών διανομής κ.ά. Οι δαπάνες για όλες αυτές τις λειτουργίες δεν είναι πάντοτε, κάτω από τους σημερινούς σκληρούς όρους ανταγωνισμού, για την κατάκτηση των αγορών, προβλέψιμες και επίσημες, ενώ στην πραγματικότητα είναι πολύ μεγαλύτερες από ό,τι το φορολογικό μας σύστημα αναγνωρίζει ως τέτοιες και εκπίπτουσες από την φορολογία.

Επομένως, το Κράτος πρέπει να αναγνωρίζει ευπρεπή ποσά γι' αυτές τις διαδικασίες και να μην τα φορολογεί, εξαιρώντας τα από τις σχετικές ρυθμίσεις ελέγχου, ενώ παράλληλα πρέπει κατά καιρούς να θεσπίζει αναπροσαρμοζόμενα κίνητρα για τις εξαγωγές, όπου αυτό βέβαια έχει νόημα και είναι νομικώς εφικτό. Εννοώ βέβαια, ότι στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι επιχειρηματικές δραστηριότητες δεν είναι δυνατόν να είναι πάντοτε δασμιβίωτες ή προστατευόμενες με ειδικά συστήματα επιδοτήσεων ή άλλων οικονομικών ενισχύσεων.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω πως είναι χρέος της επιχείρησης να κατανοήσει, ότι η επιχειρηματική της δραστηριότητα δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται κατά τρόπο φιλανθρωπικό από το Κράτος, αλλά ούτε και το Κράτος θα πρέπει να φθάνει στο άλλο άκρο και να ανταγωνίζεται κατά τρόπο αθέμιτο από θέση ισχύος τον επιχειρηματία ιδιώτη.

Δεν είναι ασύνηθες φαινόμενο η προκλητική πολλές φορές ενίσχυση δημοσίων ή δημοτικών επιχειρήσεων, που διαμορφώνουν συνθήκες άνισου ανταγωνισμού, εκμεταλλευόμενες τις δυνατότητες επιβολής τους».

Κύριε Αθανασόπουλε, από την διεθνή εμπειρία σας, αν βλέπατε από μία γενικότερη εποπτεία το θέμα: Ποίες είναι οι προτάσεις που θα διατυπώνατε σήμερα, οι οποίες θα διευκόλυναν την ελληνική επιχείρηση να καταστεί ανταγωνιστικότερη;

«Για τα ελληνικά μεγέθη αρχικά πιστεύω, ότι είναι αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός της κρατικής μηχανής σε όλα τα επίπεδα· εθνικό (Υπουργεία), περιφερειακό (Περιφερειακές Διευθύνσεις) και τοπικό. Χωρίς την καλώς λειτουργούσα Δημόσια Διοίκηση δεν προάγεται στο μέτρο του επιθυμητού η επιχειρηματική δραστηριότητα. Επίσης, είναι αναγκαία η εγκαθίδρυση και λειτουργία πλήρους δικτύου υποδομών με τη βοήθεια του οποίου η επιχείρηση βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τις αγορές διάθεσης των προϊόντων.

Ένας ακόμη σημαντικός τομέας στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας είναι η βελτίωση της παρεχόμενης παιδείας, κυρίως στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, γιατί χωρίς στελέχη υψηλής εξειδίκευσης δεν είναι δυνατόν να ευδωθεί ούτε ο σχεδιασμός, ούτε η πραγμάτωση των επιχειρηματικών σχεδίων. Τέλος, επισημαίνω την ανάγκη ενημέρωσης των καταναλωτών για τα παραγόμενα προϊόντα και τις προσφερόμενες υπηρεσίες από την ελληνική επιχείρηση, προκειμένου να την αποδεχθεί εν πλήρει συνειδήσει.

Η πλήρης και αληθινή ενημέρωση του καταναλωτή θα δημιουργήσει σχέσεις εμπιστοσύνης για τα ελληνικά προϊόντα και τις υπηρεσίες, αρκεί βέβαια η διαδικασία αυτή να είναι έντιμη και ειλικρινής από την πλευρά των προσφερόντων τα αγαθά και υπηρεσίες. Αυτό βέβαια συνιστά στοιχείο πρόκλησης για την ελληνική επιχείρηση, στο οποίο πρέπει να ανταποκριθεί αμέσως, γιατί «οι καιροί ου μενετοί»...

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1995

(ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΔΡΧ.)

	31.12.95	31.12.94	ΑΥΞΗΣΗ
ΓΗΤΙΚΟ			
ίο, διαθέσιμα, αξιόγραφα, απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	38.702	40.841	
ια - Χορηγήσεις	52.739	32.835	60,6
ν: Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(1.042)	(882)	
θγίες - μετοχές	1.414	1.284	10,1
και ενσώματα πάγια στοιχεία	2.466	2.250	
ά στοιχεία ενεργητικού προπληρωμένα έξοδα-εισπρακτέα έσοδα	<u>3.548</u>	<u>4.497</u>	
ΙΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>97.827</u>	<u>80.825</u>	21
ΗΤΙΚΟ			
ρεώσεις προς Πιστωτικά ιδρύματα	9.362	3.367	
ρεώσεις προς πελάτες (Καταθέσεις και REPOS)	74.536	65.079	14,5
ά στοιχεία, προεισπραχθέντα έσοδα, πληρωτέα έξοδα, προβλέψεις	5.823	4.597	
ΚΕΦΑΛΑΙΑ (Μετοχικό κεφάλαιο-Αποθεματικά)	<u>8.106</u>	<u>7.782</u>	4,2
ΙΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>97.827</u>	<u>80.825</u>	
ΓΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ			
α από καθαρούς τόκους	4.554	3.558	28
α από προμήθειες, χρηματοοικονομικές πράξεις, έκτακτα κ.λ.π.	<u>3.684</u>	<u>2.654</u>	
ΙΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	<u>8.238</u>	<u>6.212</u>	32,6
ν:			
κά έξοδα διοικήσεως (Προσωπικού και Γενικά έξοδα)	6.198	4.671	
βέσεις, προβλέψεις, λοιπά έξοδα	<u>719</u>	<u>349</u>	
ΙΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	<u>6.917</u>	<u>5.020</u>	37,8
ιά κέρδη χρήσεως (προ φόρου εισοδήματος)	<u>1.321</u>	<u>1.192</u>	

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ

ΕΣΧΡΗΣΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΙΓΥΡΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΝΗΣ

**ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ, ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**REVUE DE DECENTRALISATION, D' ADMINISTRATION
LOCALE ET DE DEVELOPPEMENT REGIONAL**

**REVIEW OF DECENTRALISATION, LOCAL
GOVERNMENT AND REGIONAL DEVELOPMENT**

*

Τριμηνιαία Επιστημονική Έκδοση
Edition scientifique trimestrielle
Quartely scientific review

*

Τεύχος / Numéro / Issue 4/1996
Απρίλιος / Μάιος / Ιούνιος 1996

*

Ιδιοκτήτης - Εκδότης / Propriétaire - Editeur / Owner - Editor

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Αστική μη κερδοσκοπική Εταιρεία

**CENTRE DE FORMATION DES ETUDES DE RECHERCHE ET DU
DEVELOPPEMENT**
Société civile sans but lucratif

CENTER OF EDUCATION RESEARCH AND DEVELOPMENT
Civil not lucrative Association

*

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής **Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ**
Responsable Scientifique: Professeur **Const. GE. ATHANASSOPOULOS**
Scientific Responsible: Professor **Const. GE. ATHANASSOPOULOS**

*

Σύμβουλος Έκδοσης
**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ,
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**
Conseiller d' édition
**CENTER HELLENIQUE DE DECENTRALISATION,
D' ADMINISTRATION LOCALE ET DE DEVELOPPEMENT
REGIONAL**

Édition Counsellor
**HELLENIC CENTER FOR DECENTRALISATION, LOCAL
GOVERNMENT AND REGIONAL DEVELOPMENT**

*

Διευθύνεται υπό Συντακτικής Επιτροπής εκ Καθηγητών Πανεπιστημίου και
Ειδικών Επιστημόνων

Dirigée par Comité de rédaction de Professeurs d' Université et de
Scientifiques Spécialisés

Directed by Edition Board of University Professors and Specialized Scientists

*

Τιμή τεύχους: 3.000 δραχ. Συνδρομές ετήσιες: Φιλίας: 100.000 δραχ. Δημοσίων
Υπηρεσιών, Ν.Π.Δ. και Ι.Δ., Δήμων, Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Τραπεζών,
Εταιρειών: 50.000 δραχ. Ιδιωτών: 10.000 δραχ. Φοιτητών: 5.000 δραχ. Εξωτερικού:
US \$ 100

Prix: 3.000 drch. Abonnements: Prix d' ami: 100.000 drch. Services Publics,
Personnes Morales de Droit Public ou Privé, Communes, Administrations
Départementales, Banques, Sociétés: 50.000 drch. Individuels: 10.000 drch.
Etudiants: 5.000 drch. Etranger: US \$ 100

Price: 3.000 drch. Subscriptions: Friendship: 100.000 drch. Public Services,
Legal Persons of Public or Private Law, Communities, Prefecture Administrations,
Banks, Societies: 50.000 drch. Individuals: 10.000 drch. Students: 5.000 drch.
Abroad: US \$ 100

*

Οι αναγγελίες εντός πλαισίου των νέων εκδόσεων αποτελούν φιλική προσφο-
ρά προς τους Συγγραφείς τους.

*

Βάσει του Ν. 2121/1993 και των σχετικών κανόνων του Διεθνούς Δικαίου απα-
γορεύεται η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή (ολική ή μερική) με όποιονδήποτε
τρόπο και με όποιοδήποτε μέσο των κειμένων του παρόντος, χωρίς προηγούμενη
έγγραφη άδεια του εκδότη.

Toute reproduction d' un extrait quelconque de cette Revue, par quelque
procédé que ce soit, et notamment par photocopie ou microfilm, est strictement
interdite.

The whole of the material appearing in this Review is copyright and may not be
reproduced in whole or in part without the permission of the Editor.

*

Διεύθυνση / Adresse / Address

Ύμβρου 6, 11257 Αθήναι, τηλ.: (01) 8647120, fax: (01) 8658868
IMVROY 6, GR - 11257, ATHENES / ATHENS, teleph.: (01) 8647120, fax:
(01) 8658868
ISSN 1106-91-71